T. C.
Genelkurmay Başkanlığı
IX. Şube

242

Mahrem ve Hizmete Özel

ADMİRALTY MUHAREBE ÖZETLERİ

8

İngiliz (Prince of wales) ve (Repulse) gemilerinin kaybı

10 - Aralık - 1941

1948

T. C.
Genelkurmay Başkanlığı
IX. Şube

Mahrem ve Hizmete Özel

ADMİRALTY
MUHAREBE ÖZETLERİ

8

İngiliz (Prince of wales) ve (Repulse) gemilerinin kaybı

10 - Aralık - 1941

1948

İçindekiler

Ekler

(Prince of Wales) ve (Repulse) gemilerinin kaybedilişi

10 - Aralık - 1941

1 — Başlangıç.

1853 yılında Birleşik Amerika bahriyesinden komodor Matthew Perry, Amerika Cümhur Başkanından Mikadoya yazılmış olup Japonyada ticaret kolaylıkları istiyen bir mektubu hâmilen dört gemiden müteşekkil bir filo ile Tokyo açıklarına demirledi. Ertesi yıl - daha büyük bir kuvvetle - cevap almak için tekrar geldi. Amerikaya bu ticaret kolaylıklarının bahşedilmesini diğer devletler tarafından buna benzer yeni talepler takip etti.

Bunu takip eden on yıl zarfında, diğer devletlerle münasebatın aleyhinde olup 200 seneden daha uzun bir zamandanberi biribiri ardına Japon hükûmetleri tarafından tutulmuş olan zümre tedricen işten uzaklaştırıldı. Maamafih batı (Medeniyetinin) yeni şarabı Japon tecerrüdünün eski şişesi için çok fazla idi. Mürteci bir Japon asılzadesinin tevabii tarafından İngiliz tebaasından bir kişinin katline mukabelei bilmisil olarak Kagasima'nın Tuğamiral Kuper komutasındaki bir İngiliz filosu tarafından bombardıman edilmesile 1863 yılında azamî haddini bulan şayanı teessüf hâdiseler cereyan etti.

Kendi Çin gemileri ve kılıçlılarına kıyasen batı silâhlarının tesiri altında kalan Japonya savunma vasıtalarını bu silâhlarla sağlanan şekilde düzenlemeğe karar verdi. Meiji devri açıldı. Üç çeyrek asırlık bir müddet içinde İngiltere imparatorluğu ve Birleşik Amerika devletlerinin mevcudiyetinin tâ kendisini meydan okuyacak olan kudretin tohumları atılmıştı.

1939 da Büyük Britanya ile Almanya arasında harbin çıkışı Japonyaya, beslediği gayelerin ümit ettiğinden daha kısa bir zamanda tatminini sağlıyacak bir durum bahşetti; fakat Çin (Hâdisesi) esasen kaynaklarını emmekte idi ve Avrupa harbinin ilk safhalarında genel olarak siyaseti de bir taraftan Uzak doğudaki durumunu ıslah bakımından hiçbir fırsatı kaçırmamakla beraber diğer taraftan tarafsız kalmak idi.

1940 ta Fransanın yıkılışı ile beklediği fırsat zûhur etti. Üç ay sonra (23 - Eylûl - 1940) ta Japon kıt'aları Fransız Hindiçinisine girdiler ve bu suretle bir hamle ile buranın geniş ham madde kaynaklarının kontrolünü

temin ve Çine güney batıdan hücum etmek veya Malaya'ya ve Hollanda Hindi şarkî adalarına karşı bir taarruz yöneltmek için müsait üsler elde ettiler. Bu son hareketin bidayette hazırlanmış ve bir taraftan kuzeye doğru bir hamle için Fransız Hindiçinisindeki durumunu tarsin ederken diğer taraftan Japon diplomasisinin 1941 yılı esnasında Birleşik Amerikayı demokrasi cephesinden ayırmağı hedef tutmuş olması mümkündür.

Japonyanın tarafsız kalması hususunda evvelce beslenen ümitler ne olursa olsun Hindiçininin işgali ihmal edilemiyecek sert bir ikaz teşkil etti ve bunu takip eden aylar zarfında Uzak doğudaki durum ilgili devletler tarafından devamlı ve endişeli bir tetkike tâbi tutuldu. 1941 de Almanyanın Sovyet Rusyaya taarruzu - bir müddet için olsa bile - Japonyayı kuzeyden bir Sovyet müdahalesi tehlikesinden kurtardı ve temmuzda Hindiçinideki Japon kuvvetleri buradaki üslere istinaden taarruzî bir hareketin mutasavver olduğuna az şüphe bırakacak bir ölçüde fazlalaştı. Ağustos 1941 de Londrada müşterek harekât kurmayı ve bakanlar tarafından Uzak doğunun takviyesi meselesi bir bütün halinde gözden geçirildi.

2 — Uzak doğuya deniz takviye kuvvetlerinin gönderilmesi.

Bu incelemenin sonucu olarak Bahriye Nezareti 7 muharebe gemisi, 1 tayyare gemisi, 10 kruvazör ve 24 muhripten müteşekkil bir filonun teşkilini teklif etti. Bunlar Hint denizinde toplanacaklar ve ondan sonra Singapore'a gideceklerdi. Bununla beraber gerek bu işe tahsis edilecek gemilerin lüzumlu tamir ve tadilâtı yüzünden gerekse hafif gemilerin 1942 Martından evvel temin edilemiyeceğinden bu teklif Mart 1942 den evvel icra safhasına konamıyordu. Muhtelif diğer hal tarzları incelendi ve 1941 Ağustos ayı sonunda müteakıp gelişmelere intizaren 3 muharebe gemisinin Trincomali'ye gönderilmesi teklif edildi.

Müteakip haftalar içinde siyasî durum tedricen fenalaştı ve en yeni muharebe gemilerimizden bazılarının süratle Uzak doğuya gönderilmesi meselesi imparatorluk savunma komisyanunda o derecede önemlilikle incelendi ki; 20 - Ekim - 1941 de Prince of Wales'in Hint denizinde Repulse'a mülâki olması ve oradan Singapore'a gitmelerine karar verildi. İndomitable tayyare gemisinin kısa bir zaman evvel karaya oturmuş bulunması dolayısile elde hiç tayyare gemisi yoktu ve bu gayrı mütevazin kuvvetin gönderilmesini haklı gösterecek yegâne sebep siyasî durumun son derece müstacel hareket edilmesine ihtiyaç göstermesidir. Bu gemilerin ikisinin sürati herhangi bir Japon gemisinden daha üstün olduğundan bu kuvvetin Japonlarca kudretli bir akıncı kuvveti olarak kabul edilmesi ve bunların Uzak doğuda bulunuşlarının Japonyayı muhtemelen harbe girmek-

ten alıkoyabileceği [1] temenni edilmekte idi. Sulhün korunması bakımından sarfedilen bütün gayretler bir netice vermediği takdirde bu kuvvetin mevcudiyetinin bilinmesi hiç olmazsa Japonları güney istikametinde seferi kuvvetler göndermekten muhtemelen alıkoyabilirdi. Hawaii'de üslendirilmiş olan kuvvetli Amerikan filosunun; Japonları buna karşı kuvvet ayırmağa icbar etmek bakımından haiz olduğu tesirin, Japonları Siyam körfezinde ana filolarının yakın himayesile yapılabilecek büyük ölçüde herhangi bir cür'etli hareketi deruhde etmekten menetmeğe yeter olduğu düşünülmekte idi. Hâdiselerin geliştiği üzere 7 - Aralık - 1941 de harp ilânından evvel Pearl Harbour'de Amerikan filosu ile hava kuvvetlerinin uğradıkları felâket, bu İngiliz takviye kuvvetlerinin Uzak doğuya gönderilmesi hususunda alınmış bulunan kararların dayandığı stratejik durumu tamamen değiştirdi.

3 — Singapore'a varış.

Uzak doğu filosu başkomutanı tayin edilen Acting Oramiral Sir Tom Philips [2] in forsunu hâmil olan Prince of Wales (Alb. J. T. Leach) 25 - ekimde İngiltereden hareketle Ümitburnu yolu ile 28 - kasımda kendisine Repulse'in iltihak ettiği (Alb. W. G. Tennant) Colombo'ya vardı. Ayni gün Washington'daki deniz ve kara kuvvetleri makamları Japon hususî murahhası Bay Kurusu ile müzakerelerin fiilen devam etmesine rağmen Pasifikteki kuvvetlerine yüksek hazırlık emrini veriyorlardı. Bahriye nezaretinin emri gereğince Amiral Philips, dominyonlar, Müttefik ve Amerikan amirallerile, harekât plânlarının ahenkleştirilmesi için Colombo'dan Singapore'a tayyare ile gitti. Prince of Wales ile Repulse, bunların denizaltı emniyeti için tahsis edilebilen dört muhribin (Electra, Express, Encounter, Jupiter) muvasalatında amirali takiben hareket edeceklerdi. Bu filo 2 - aralıkta Singapore'a vardı.

4 — Singapore'a varışta durum, 1 - Aralık - 1941 durumu.

Amiral Philips'in muvasalatında siyasî durum el'an pek şüpheli idi. Washington'da Amerikan - Japon müzakereleri durmuş fakat tamamen kesilmemişti. Mr. Kurusu Washington'da kalmakta idi ve Cümhur Başkanı Mr. Roosevelt, kendisine Birleşik Amerika hükûmetinin münaziünfih meselelerdeki görüşlerini hulâsa eden bir muhtıra vermişti. [1]

[1] 29 - Ocak - 1942 de Mr. Churchil tarafından İngiltere parlâmentosunda verilen izahattan alınmıştır.

[2] Tümamiral Sir Tom S. V. Philips, K. C. B.

[3] Bu notanın ihtiva ettiği prensiplerin Japonya tarafından kabulü, kendi siyasetinin yeni baştan tamamen tetkikını icap ettirecekti.

Geçen yıl içinde savunma meselelerinin çeşitli safhalarını müzakere etmek üzere [1] A, B, C, D hükûmetleri temsilcileri arasında yapılan müteaddit toplantılar, kesin ve ahenkleştirilmiş herhangi bir plân sağlıyamamıştı. Maamafih 29 - kasımda güney Çin denizinde İngiliz, Amerika ve Hollanda kuvvetleri tarafından hava keşfi [2] ve 8° şimalî arz ve 104° garbî tulde (Fransız Hindiçinisinin lodos burnundan takriben 60 mil mesafede) iki Hollanda denizaltı gemisile bir karakol tesis edilmişti.

Japon hareketleri mahremiyet içinde peçelenmiş bir vaziyette idi. Fakat Singapore'a ulaşan istihbarat bilgileri teminat verici mahiyette değildi. Kasım ayı başında Japon filoları ve bütün tayyare gemileri anavatan sularında toplanmışlardı. Kure civarındaki iç denizdeki üsteki deniz hareketlerinin keşfine mâni olmak üzere özel tedbirler alınmıştı ve Tokyo limanının maynlandığını gösteren belirtiler vardı. Evvelce hizmet dışına çıkarılmış oldukları bilinen deniz yedekleri silâh altına alınmıştı ve Shanghai'da kuvvetli uçaksavar silâhlarile teçhiz edilmiş ticaret gemileri görülmüştü. Bilhassa Canton bölgesinde güneye doğru genel bir temayül gösteren kesif nakliyat görülmüştü, fakat aralık ayının ilk haftasında bu nakliyat hemen hemen normal denecek bir dereceye düşmüştü.

Bu ande en meş'um olan yegâne belirti belki de Japon kontrolü altında bulunmıyan sularda ancak 12 Japon ticaret gemisinin (Yani 1941 deki nakliyat kesafetine nazaran hemen hemen % 92 nisbetinde bir tenezzül) bulunuşu ve Amerikaya gidecek bütün gemilerin hareketleri iptal edilmiş olması idi.

5 — Pasifikteki deniz kuvvetleri 1 - Aralık - 1941

Deniz kuvvetlerinin durumu kısaca şöyle idi:

Dört (D) sınıfı kruvazör [3], beş (S) sınıfı muhrip [4] ve sekiz hücumbotundan müteşekkil olan Çin istasyonu İngiliz Dz. kuvvetleri muhriplerinden üçü (Biri tamirde) ve hücumbotları Hongkong'ta, İngiltereye dönmek üzere emir almış olup Colombo'ya kadar gelmiş bulunan Dauntless

[1] Birleşik Amerika devletleri, İngiltere imparatorluğu, Çin ve Hollandaya A, B, C, ve D devletleri denilmekte idi.

[2] Harbin ilk kaydedilen atışları bu saha üzerinde keşif yapan bir Hudson tayyaresine bir Japon kruvazörü tarafından saat 1835 (Zone - 7.5) te 8° şimalî arz ve 102° 30′ şarkî tulde yapılmıştır.

[3] Danae, Dauntless, Dragon, Durban. 1917 : 1918, 6 - 6 pusluk top, 3 - 4 pusluk uçaksavar topu, 12 torpito kovanı, 29 mil.

Mauritius modern kruvazörü (12 - 6 pusluk top, 8 - 4 pusluk uçaksavar) Singapore'da havuzda idi; tamirinin bitim tarihi 25 - 12 - 1941.

[4] Scout, Stronghold, Tenedos, Thanet ve Thracian. 1918 : 1924; 3 - 4 pusluk top, 6 torpito kovanı, 34 mil.

hariç olmak üzere diğerleri başkomutanın [1] sahilde forsunu çekmiş olduğu Singapore civarında bulunuyorlardı. Avustralya deniz kuvvetlerine mensup bir muhrip [2] te bu civarda idi ve iki muharebe gemisi ile dört modern muhripten müteşekkil olan Amiral Philips'in filosu 2 - aralıkta Singapore'da beklenmekte idi.

(Avustralya sularında Avustralya deniz kuvvetlerine üç kruvazör [3] ile üç muhrip ve bir Fransız ağır muhribi [4] bulunuyordu. Yeni Zelanda kuvvetlerinden iki kruvazör [5] de Auckland'da idiler.)

1 ağır kruvazör, 1 hafif kruvazör, 13 muhrip ve 27 denizaltı gemisinden müteşekkil ve Amiral Hart [6] ın komutasındaki Manila'da üslenmiş bulunan Amerika Birleşik devletleri Asya suları filosu.

Bunlardan hafif kruvazör ile 6 muhrip, ağır kruvazörle bir deniz tayyare ana gemisinin kendilerile buluşacağı Balikpapan'da (Hollanda Borneosu) ve geri kalan 5 muhrip te denizaltılarla birlikte Manila'da bulunuyorlardı.

Singapore'dan 5890 mil uzaktaki Pearl Harbour'da Amiral Husband Kimmel'in komutası altında Birleşik Amerika Pasifik filosu bulunmakta idi. Bu filo 9 muharebe gemisi (Bunlardan biri Amerikada tamirde idi.) 3 tayyare gemisi, 12 ağır kruvazör, 10 hafif kruvazör, 77 muhrip (45 i modern ve 32 si 1921 de inşa edilmiş) ve 33 denizaltı gemisinden (27 si modern ve 6 sı daha eski) teşekkül ediyordu.

Hollanda Hindi şarki adalarındaki Hollanda deniz kuvvetleri 3 hafif kruvazör, 7 muhrip [7] ve 13 denizaltı gemisinden [8] müteşekkildi. Denizaltılardan harp kifayeti az olan birkaçı harekât bakımından Amiral Layton'un emrine verilmişlerdi ve Siyam körfezinde karakol vazifesinde idiler.

---

[1] Koramiral Sir Geoffrey Layton, K. C. B., D. S. O.

[2] Vampire; 1917 : 1918; 4 - 4 pusluk top, 6 torpito kovanı, 34 mil.

[3] Canberra, 1928, 8 - 8 pusluk top, 8 - 4 pusluk uçaksavar, 8 torpito kovanı, 31.5 mil; Perth, 1936, 8 - 6 pusluk top, 8 - 4 pusluk uçaksavar, 8 torpito kovanı, 32.5 mil; Adelaide, 1918, 8 - 6 pusluk top, 3 - 4 pusluk uçaksavar, 25.5 mil. Stuart, 1918, 5 - 4.7 pusluk top, 6 - torpito kovanı, 36.5 mil; Vendetta ve Voyager, 1917 : 1918, 4 - 4 pusluk top, 6 torpito kovanı, 34 mil. Bu üç muhrip Akdenizdeki hizmeti müteakip uzun bir tamir devrinde idiler.

[4] Le Triomphant, 1934, 4 - 5.4 pusluk top, 1 - 4 pusluk top 9 torpito kovanı, 37 mil.

[5] Achilles, Leander, 1933, 8 - 6 pusluk top, 8 - 4 pusluk uçaksavar, (Achilles 4 - 4 pusluk uçaksavar), 8 torpito kovanı, 32.5 mil.

[6] Amiral Thomas S. Hart U. S. N., bilâhare 5 - Ocak - 1942 den 9 - Şubat - 1942 ye kadar güney batı Pasifik Müttefik deniz kuvvetleri komutanı.

[7] Biri tamirde.

[8] İkisi ihtiyatta; çok eski ve mürettebatı yok, ikisi tamirde.

Birçok senelerdenberi Japonlarca gizliliğe son derecede riayet siyaseti takip edilmiş olduğundan bunların deniz kuvvetlerinin son durumu hakkında bilgiler temin etmek güç olmuştu. Japonların emrinde birçok kıyı muhafaza gemilerine ilâveten 10 muharebe gemisi, 9 tayyare gemisi, 6 deniz tayyare ana gemisi, 12 ağır kruvazör, 23 hafif kruvazör 127 muhrip ve 86 denizaltı gemisi bulunduğuna inanılıyordu. Buna ilâveten 45000 tonluk iki muharebe gemisinin inşasının sona ermek üzere olduğu da bilinmekte idi.

Aşağıdaki cetvel harbin başlamasından hemen biraz evvel Japonlarınkine kıyasen Anti Mihver devletlerinin Pasifikteki deniz kuvvetlerini göstermektedir.

Milliyet	Muharebe gemisi	Tayyare gemisi	Dz. Tayy. Ana gemisi	Ağır Kr.	Hafif Kr.	Muhrip	Dz. altı gemisi
İngiltere İmpatorluğu	2	—	—	1	7	13	—
Birleşik Amerika	8	3	—	13	11	90	60
Hollanda	—	—	—	—	3	7	13
Hür Fransa	—	—	—	—	1	—	—
Toplam	10	3	—	14	22	110	73
Japonya	10	9	6	12	23	127	86

Bu sebeple kâğıt üzerinde, çok önemli olan tayyare gemileri arasındaki fark müstesna olmak üzere Japon deniz kuvvetlerile geniş bir sahada dağınık vaziyette bulunan Anti Mihver deniz kuvvetleri arasındaki nisbetsizlik küçük idi. [1]

6 — Muharebe gemilerinin Singapore'dan çekilmesi tetkik edildi.

Evvelce bahis konusu edildiği veçhile (2. maddeye bakınız.) Amiral Philips filosunun gönderilmesi kararı birinci derecede Japonyanın harbe girmesinin önüne geçmek ümidile alınmıştı, fakat durum bu bakımdan hiçbir salâh belirtisi göstermediğinden bu kuvvetin çok zor bir duruma

[1] Bilâhare elde edilen malûmat, 7 - Aralık - 1941 de Japonların harekâta katılabilecek deniz kuvvetlerinin, 11 muharebe gemisi, 8 kruvazör, 2 tayyare gemisi olarak tadil edilmiş tüccar gemisi, 8 deniz tayyare gemisi, 18 ağır kruvazör, 20 hafif kruvazör, 113 muhrip ve 62 denizaltı gemisi olduğunu göstermektedir. Ağır kruvazör sayısındaki tezayüt, (Chikuma) ve (Mogami) sınıfı kruvazörlerin 5,5 pusluk toplar yerine gizlice 7.87 pusluk toplarla teslih edilmelerinden ileri gelmiştir.

girebileceğinden endişe edildi. Bu sebeple 1 - aralıkta bahriye nezareti Prince of Wales ile Repulse'in Singapore'dan uzaklaştırılmasını teklif etti. Muharebe gemilerinin ortadan kayboluşunun Japonları şaşırtacağı ayni zamanda bunların emniyetinin de fazlalaştırılmış olacağı düşünülmüştü. Singapore açıklarında Japon denizaltılarının bulunduğu hakkındaki bir raporun, amirale ulaştırılmasını tahrik eden 3 - aralık tarihli müteakıp bir mesajda, doğu istikametinde hareketleri esnasında muharebe gemilerinin denizaltı emniyetini sağlamak hususunda kendisine yardım etmek üzere muhripler göndermesini Amiral Hart'tan (Rica etmeği tetkik) etmesi de bildirildi. [1]

Maamafih olaylar çok hızlı cereyan etti. Japonlar dört gün sonra darbeyi indirdiler. Bidayetten itibaren Malaya'daki İngiliz ordusu ve hava kuvvetleri geriye atılmağa başladı. Bu şartlar altında doğu filosu başkomutanının onlara yardımdan geri kalması mümkün değildi ve Japon tayyarecilerinin elile kendisinin ve filosunun hayatına mal olacak olan harekâtı deruhde etti.

7 — Japonya ile harbin başlaması, 7 - Aralık - 1941.

6 - Aralık takriben öğle vakti [2] kuvvetli bir himaye altında bulunan ve 38 kadar gemiye baliğ olan büyük Japon kuvvetlerinin, Fransız Hindiçinisi'nin lodos burnu açığında bulundukları ve Siyam körfezinden batıya doğru aykırı bir rotada seyrettikleri tayyareler tarafından rapor edildi. [3]

Saat 0800/7 (Vakti vasatî mahal, G. M. T. + 10.5) da Japonlar Pearl Harbour'deki Birleşik Amerika Pasifik filosu ve tayyare üssüne şiddetli bir hava taarruzuna geçtiler ve filoyu birkaç ay savaşlara katılamıyacak derecede hasara uğrattılar. Ayni zamanda Hongkong, Filinpinler ve muhtelif Pasifik adalarına karşı taarruzları takip etmek üzere Siam ve Ma-

---

[1] Amiral Philips, bu telsize cevaben, meseleyi Amiral Hart ile görüşeceğini ve Repulse'ı Vampire ve Tenedos muhriplerile birlikte kısa bir ziyaret için Port Darwin'e göndermek tasavvurunda olduğunu ve bunların 5 - aralıkta hareket edeceklerini bildirdi. Aynı zamanda Prince of Wales'in yedi gün kadar süreceği tahmin edilen ârızalarını bertaraf etmek maksadile bu gemisinin 72 saatte hareket edebilecek duruma getirildiğini rapor etti.

[2] Başkaca bildirilmedikçe kullanılan zaman Griniç vakti vasatîsi (Yani Singapore vakti vasatî mahal - 7.5 tur.)

[3] 1212/6 (G. M. T. 0442/6) 7° 51' şimalî arz, 105° 00' şarkî tulde 3 gemi, rota 310.

1246/6 (G. M. T. 0516/6) 8° şimalî arz, 106° 08' şarkî tulde 6 kruvazör, 10 muhrip refakatinde 25 gemi, rota 270.

1300/6 (G. M. T. 0530/6) 7° 40' şimalî arz ve 106° 20' şarkî tulde 2 kruvazör ve 10 muhrip refakatinde 10 gemi, rota 270.

1835/6 (G. M. T. 1105/6) 8° şimalî arz 102° 30' şarkî tulde 1 kruvazör, 1 nakliye gemisi (Kruvazör keşif uçuşunda olan Hudson tayyaresine ateş açtı.)

laya'yı istilâya başladılar [1]. Birkaç saat sonra da Japonyanın İngiltere ve Birleşik Amerika ile harp halinde olduğu hakkında Tokyo'daki Japon genel karargâhının bir tebliği radyo ile yayınlandı.

Malaya'ya karşı taarruz (2 sayılı krokiye bakınız.) en kuzey doğuda bulunan Koto Bahru'ya ve Siam hududundan 130 mil Siam arazisi içinde bulunan Singora'ya çıkarmalar yapılmakla başladı. [2]

Bu çıkarmalarla birlikte kuzey Malaya'daki üç hava meydanına (Koto Bahru, Alor Star ve Sungei Pottani) karşı şiddetli hava taarruzları yapıldı. Koto Bahru dolaylarında oldukça önemli savaşlar cereyan etti fakat 24 saat içinde bu meydan kaybedildi ve bir gün sonra (9 - aralık) ta da Alor Star ve Sungei Pottani meydanları bombardımanlar yüzünden kullanılamıyacak hale geldiklerinden boşaltıldı.

8 — Amiral Philips'in vaziyeti muhakemesi ve tertibatı, 8 - Aralık - 1941.

Kuzey Malaya'da cereyan eden gelişmeler Singapore'da vâzıhan bilinmiyordu, fakat Japonların arazi kazandıkları ve kara ordusunun da bunalmış bir durumda olduğu anlaşılıyordu. 1230/8 de doğu filosu başkomutanı, Kur. Bşk. [3], Donanma teçhizat Ş. Md. [4] Prince of Wales ile Repulse'ın komutanlarının katıldıkları bir toplantıda durumun münakaşasını yaptı ve niyetlerini izah etti.

Buna nazaran, Siam körfezindeki Japon deniz kuvvetlerinin [5] 1 muharebe gemisi (Muhtemelen Kongo sınıfı), 7 kruvazör (Üçü topları 8 pus-

[1]

Vakti vasatî mahal	Zone	G. M. T.	TAARRUZ
0116/8	— 7.5	1746/7	KOTA BAHRU'ya çıkarma
0800/7	+10.5	1830/7	PEARL HARBOUR'a hava taarruzu
0400/8	— 7.5	2030/7	SİNGAPOR'a hava taarruzu
0800/8	— 8	2400/7	HONG KONG'a hava taarruzu
0900/8	— 8	0100/8	HONG KONG'da (KEİTEK) hava meydanına hava taarruzu; Japon kıt'aları hududu geçerek yeni araziye girdiler.

[2] Tailand hükûmeti naçar boyun eğdi ve 24 saat içinde Japon taleplerini kabul etti.

[3] Tümamiral A. F. E. Palisser, D. S. C.

[4] Alb. L. H. Bell.

[5] Amiral Philips'in elinde bulunduğu tahmin edilen istihbarat bilgileri ve Japon deniz kuvvetlerinin silâhları için (B) ve (D 1) eklerine bakınız.

luk ve ikisi topları 5.5 pusluk) ve 20 muhrip olduğu ve çok sayıda nakliye gemilerini himaye ettikleri tahmin edildi.

Onların ne deniz kuvvetleri ne de hava kuvvetlerinin kifayeti hakkında çok birşey bilinmiyordu. Bunların son zamanlarda sağladıkları gelişmeler bir mahremiyet perdesine bürünmüştü ve mevcut olan istihbarat bilgileri de esas itibarile onların Shanghai ve başka yerlerdeki savaşlarına ait raporlara dayanıyordu. Bu harekâtın hiçbirinde daha modern gemileri kullanmamışlardı. Hindiçini bölgesindeki Japon hava kuvvetlerine gelince; ne doğu filosu başkomutanının ne de bu bölgedeki hava kuvvetler komutanlarının düşman hava kuvvetlerinin mevcudu, konuşu, tayyare tipleri ve kifayeti hakkında güvenilir bilgilere sahip olmadıkları anlaşılıyor. [1]

Amiral Philips'in vaziyet muhakemesine göre kendisi, av himayesi verilmek ve baskın tesirinden faydalanmak şartile iki muharebe gemisinin Singora ve Kota Bahru'ya çıkmakta olan (Japon kuvvetlerini ezmek) bakımından iyi bir şansa malik olduklarını kabul ediyordu ve bu kuvvetlere 10 - aralık tulûundan kısa bir zaman sonra taarruz tasavvurunda idi. [2]

Toplantıda hazır bulunanların hepsi, kara ordusu ve hava kuvvetleri geri atılırken deniz kuvvetlerinin birşey yapmamasının mümkün olmadığı hususunda ve muhataralı olmasına rağmen âni bir akını hedef tutan bu hareket tarzının şayanı kabul olduğunda müttefik idiler.

Filo için av himayesi temini meselesi [3] İngiliz hava kuvvetleri karargâhında müzakere edilmiş ve Amiral Philips şunları istemişti:

a) Gündüz filosunun yıldız tarafında 100 mil derinlikte hava keşfi,

---

[1] O ane kadar elde edilen harp tecrübeleri uzak mesafelerde torpito tayyareleri tarafından taarruz yapılmamış olduğunu ve pike bombardıman taarruzlarının da hava meydanlarının 200 mil mesafesi içindeki sahalara inhisar ettiğini göstermişti. Yüksek ufkî bombardıman taarruzunun da modern harp gemileri üzerinde hayati hasara sebep olması muhtemel görülmüyordu. Singora ve Kota Bahru en yakın Japon hava meydanından 300 mil mesafede idiler.

Buna ilâveten Japon tayyarecilerinin kifayetleri hakkındaki raporlar da senelerdenberi musırran menfi idi. Bu keyfiyet bunların üslerinden uzak mesafelerde büyük ölçüde bir taarruz ihtimallerini hesaba katmamağa sevketmiş olabilir.

[2] Amiral Philips, tayyare gemilerinin himayesi olmaksızın Hindiçiniden gelen Japon muvasala yolunun devamlı olarak kesilebileceği zehabında değildi. Kendisinin tertiplediği bu harekât, başarı ile sonuçlandığı takdirde kendi kara kuvvetlerimiz üzerindeki tazyiki azaltacak ve belki de Japon harekât plânını ciddi surette sekteye uğratabilecek olan mücerret bir akın taarruzu idi.

[3] Uzak doğuda filonun av himayesi için uzun menzilli dört av bölüğünün buraya gönderilmesi onaylanmış fakat harp çıkıncaya kadar bunların temini mümkün olmamıştı. Bu sebeple kısa menzilli tayyarelere istinat edilmişti. Malaya'da bulunan hava kuvvetleri (C) ekinde gösterilmiştir.

b) 10 - Aralık gün ağarırken Singora ve bunun açıklarında hava keşfi ve

c) 10 - Aralık gündüz müddetince Singora açıklarında av himayesi.

9 — (Z) kuvvetinin hareketleri (8 : 10 - Aralık - 1941)

(2 sayılı krokiye bakınız.)

Yukarıdaki harekât plânını icra maksadile Prince of Wales (Başkomutanın sancak gemisi), Repulse ve Electra, Express, Vampire ve Tenedos muhriplerinden teşekkül eden (Z) [1] kuvveti 8 - aralık saat 1735 te Singapore'dan hareket etti. Hareketten biraz evvel de 10 - aralıkta Singora açıklarında av himayesinin temin edilip edilemiyeceğinin şüpheli olduğundan Amiral Philips haberdar edildi.

Muhtemel mayn tarlalarından kaçınmak maksadile Anamba adalarının gündoğusu tarafından geçmek üzere gündoğusu poyraza rota verildi. Saat 0125/9 da, Singapore'da kalmış bulunan Kur. Bşk. dan, istenen keşfin tertipleneceğini teyit ve fakat kara durumu dolayısile 10 - aralık çarşamba günü Singora açıklarında av himayesinin temininin mümkün olmıyacağını bildiren [2] önemli bir telsiz alındı. [3]

Bu telsizde, Japonların güney Hindiçinide ve muhtemelen Tailand'da üslenmiş büyük bombardıman kuvvetleri bulunduğu ve mümkün olduğu kadar kısa zamanda uzun menzilli bombardıman uçaklarile Hindiçinideki hava meydanlarına taarruz edilmesinin General Mac Arthur'den [4] rica edildiği ilâve edilmekte idi. Son olarak telsizde, Kota Bahru hava meydanının tahliye edilmiş bulunduğu ve düşman faaliyeti yüzünden kuzeydeki diğer hava meydanlarının da kaybedilmekte olduğu bildiriliyordu.

Amiral Philips'in harekât plânının dayandığı şartlardan biri - av himayesi - sağlanamamıştı; maamafih 9 - aralık günü esnasında düşman tayyareleri tarafından görülmemiş olmak şartile harekâta devam etmeğe karar verdi ve saat 0400/9 da yıldıza doğru dönüldü.

Alb. Bell, [5] başkomutanın tertibatının, hava taarruzlarına karşı

[1] (A) ekine bakınız. Jupiter ve Encounter, Singapore'da tamirde idiler. Bu istasyondaki (D) sınıfı kruvazörler tamamen refakat vazifelerile meşgul bulunuyordu ve böyle olmasa bile süratleri azdı ve harp çıktığı zaman Bengale körfezinden Singapore'a gitmesi için emir verilmiş bulunan Exeter ise 10 - aralıktan evvel Singapore'a varamıyacaktı. Bu sebeple (Z) kuvveti Amiral Philips'in elindeki bütün gemileri ihtiva ediyordu.

[2] Bunun sebebi Kota Bahru hava meydanının kaybedilmiş olması idi.

[3] D ekine bakınız.

[4] General D. Mac Arthur, Philippin'ler başkomutanı. Harp çıkar çıkmaz Birleşik Amerika makamları kendisine (Son hadde kadar İngiliz ve Hollandalılarla işbirliği yapması) için talimat ve İngiliz veya Hollandalılarla işbirliği zımnında muvakkaten harekâtta bulunmak üzere hava birlikleri göndermesi için yetki vermişlerdi.

[5] Alb. Bell, kurtulan en kıdemli kurmaydı. Müteakip izahat esas itibarile bu subayın ve Repulse komutanı Alb. Tennant ve Prince of Wales'den kurtulan en kıdemli subay Kd. Yzb. Shipwith'in verdikleri raporlara dayanmaktadır.

çok hassas olduklarını düşündüğü muhripleri [1] 9/10 - aralık gecesi filodan ayırmak ve hasardan kaçmak bakımından baskın tesirine ve muharebe gemilerinin seri taarruz kabiliyetlerine güvenerek muharebe gemilerile yüksek süratle Singora üzerine inmek olduğunu bildirmektedir.

Kendisi, Japon tayyarelerinin gemilerine karşı bombalar ve torpitolar taşımıyacaklarını ve filosunun çekilmesi esnasında ancak acele olarak tertiplenmiş Hindiçiniden hareket edecek bombardıman tayyarelerile meşgul olacağını hesaplamakta idi.

Saat 0620/9 da Vampire tarafından bir tayyarenin görüldüğü rapor edildi; bu tayyare yalnız bir gözcü tarafından birkaç saniye kadar kısa bir müddet görülmüştü ve hava durumu'da sık sık yağmur sağanakları ve alçak bulutlar dolayısile kaçınmaya müsait olduğundan filo yıldız rotasına devam etti. Bununla beraber 9 - aralık günü saat 1700 ile 1830 arasında hava açıldı ve Prince of Wales tarafından üç Japon tayyaresi görüldü. Bu, baskın ümidinin de tamamen kaybedilmiş olduğu demek olduğundan Singora açıklarında ağır hava taarruzlarının beklenmesi zarurî idi. Bu şartlar altında başkomutan tehlikelerin, kabul edilmelerini göze almağı hak verdiremiyecek kadar büyük olduğuna karar vererek düşman temas muhafaza tayyarelerini silkip atmak için gerekli tedbiri alarak meyusen harekâttan vazgeçti ve 2015/9 da yüksek süratle Singapore'a yol verdi.

Repulse'ın komutanı tarafından verilen ve bu kararın verilmesindeki güçlüğü tamamen takdir ettiğini ve bu kararla mutabık olduğunu bildiren bir işaret bu üzüntülü ande başkomutanı neş'elendirdi. Akşam üzeri Kur. Bşk. dan alınan müteakıp telsizlerden Saigon açıklarında tayyare gemilerinin, güney Hindiçinide iz'aç edilmemiş büyük sayıda düşman bombardıman tayyarelerinin mevcudiyetinin muhtemel olduğu ve kuzey Malaya kıyılarında cereyan eden olayların karanlık bir manzara arzettiği öğrenildi.

Saat 2335/9 da Kuanton'a (3° 50′ şimalî arz) bir düşman çıkarması vâki olduğunu bildiren rapor geldi [2]. Bu mevki Kota Bahru'nun 150 milden fazla güneyinde idi ve düşmanın tulûda (Z) kuvvetinin bu kadar güneyde - (Z) kuvveti en son 7° 12′ şimalî arzda ve yıldız rotasında görülmüştü. - bulunacağını ümit etmesi muhtemel görülmedi. Kuantan, büyük önemi haiz olan askerî bir kilit noktası idi; Singapore'a dönüş rotasından da uzak değildi ve Fransız Hindiçinisindeki Japon hava meydanlarından da 400 mil mesafede idi. Bu sebeplere dayanarak Amiral Philips, buraya baskının mümkün olabileceğini ve bunun için tehlikelerin göze

---

[1] Electra hariç olmak üzere diğerlerinin hiçbiri henüz tam kifayetine çıkmamıştı. Harekât bakımından tahammül dereceleri devamlı bir endişe mevzuu olmakta idi.

[2] D ekine bakınız.

alınabileceğini kabul ederek buna göre saat 0052/10 da sürati 25 mile çıkararak rota değiştirdi.

10 — Prince of Wales ve Repulse'ın kaybı.

10 - Aralık tulûda [1], (Z) kuvveti [2] (Prince of Wales, Repulse, Electra, Express ve Vampire) 25 mil süratle sahile doğru sokulmak üzere Kantuan'ın 60 mil kadar gündoğusu poyrazında bulunuyordu. Güneş henüz doğmuştu ki; Repulse mahiyeti tayin edilemiyen [3] bir tayyarenin görüldüğünü rapor etti. Prince of Wales tarafından bir keşif tayyaresi uçurularak filo batı istikametinde seyrine devam etti.

Çin istasyonu ile doğu deniz kuvvetleri emir ve komutası birleştirilmeğe karar verilmişti ve o gün saat 0800 de - (Z) kuvveti Kuantan açıklarına henüz vardığı zaman - Amiral Philips Amiral Layton'dan emir ve komutayı resmen teslim alacak ve Amiral Layton'un forsu o akşam [4] gurupta arya edilecekti.

Hiçbir düşman kuvveti görülmediğinden limanı tetkik etmek üzere Express gönderildi. Bu gemi limanda tam bir sükûn olduğunu rapor ederek saat 0845 te komutana iltihak etti. Bunun üzerine başkomutan kıyıya doğru seyir esnasında yıldız cihetinde ve azamî rü'yet mesafesinde görülmüş bulunan bir römorkörle birkaç dubanın muayenesine karar vererek bu maksatla yıldıza ve bilâhare gündoğusuna döndü. İşte gündoğusuna doğru bu seyir esnasında (Z) kuvveti sonunda iki muharebe gemisinin batmasını mucip olan müteselsil dalgalar halinde Japon bombardıman ve torpito tayyarelerinin taarruzuna uğradı.

Saat 1000/10 dan az sonra Tenedos muhribinden düşman tayyarelerinin - sonra keşişleme cihetinde ve 140 mil mesafede bombardıman edilmekte olduğu - görüldüğü raporu alındı, ve saat 1020 de Prince of Wales'den bir temas muhafaza tayyaresi görüldüğünden yüksek hazırlık vaziyetine geçildi. Bundan kısa bir zaman sonra Repulse'ın Radarı 220 derecede bir düşman tayyaresi yakaladı.

Saat 1100 de muharebe gemilerini sancak kıçomuzluğu hattı nizamına getirmek üzere mavi flâma ile 135 dereceye dönüldü ve takriben birkaç dakika sonra da takriben 10000 kadem yükseklikte uçmakta olan 9 düş-

[1] Tulû 0630 da idi. Alaca karanlığı saat 0608 de başlıyordu.

[2] Tenedos akaryakıt azlığından ötürü Singapore'a gitmek üzere saat 1835/9 da filodan ayrılmıştı.

[3] Alb. Tennant bundan kesin olarak bir (Düşman keşif tayyaresi) diye bahsetmektedir.

[4] Sonunda, Amiral Philips'in kaybedilenler arasında olduğu anlaşılınca Bahriye Bakanlığı Tümamiral Layton'a forsunu kendi takdirine göre ya karada veya bir gemide çekmesi ve başkomutan olarak vazifeye devam etmesi emredildi. (Bahriye Bakanlığının 2250 A/10 saat gruplu telsizi. Yani 0520/11 Singapore saati.)

man tayyaresinin sancak başomuzluğundan yaklaşmakta oldukları görüldü. Atış menzili dışında bulunan Vampire'dan başka bütün gemiler saat 1113 te ateş açtılar. Düşman hiçbir karışıklığa uğramaksızın yüksek ufkî bombardıman taarruzunu Repulse üzerinde teksif etti. Bir bomba sancak tarafında pek yakın bir mesafede, yedi bomba da iskele tarafında ve pek yakın mesafede düştü ve bir bomba da [1] saat 1122 de iskele hangarına isabetle zırh güverte üzerinde infilâk ederek silâhendaz salonunu tahrip etti. Bu isabet katapultların bulundukları güvertede bir yangına sebep oldu ve bir stim borusunu parçaladı, fakat makine ve kazan dairelerinde hiçbir hasar olmadı ve yangın çabucak kontrol altına alındı.

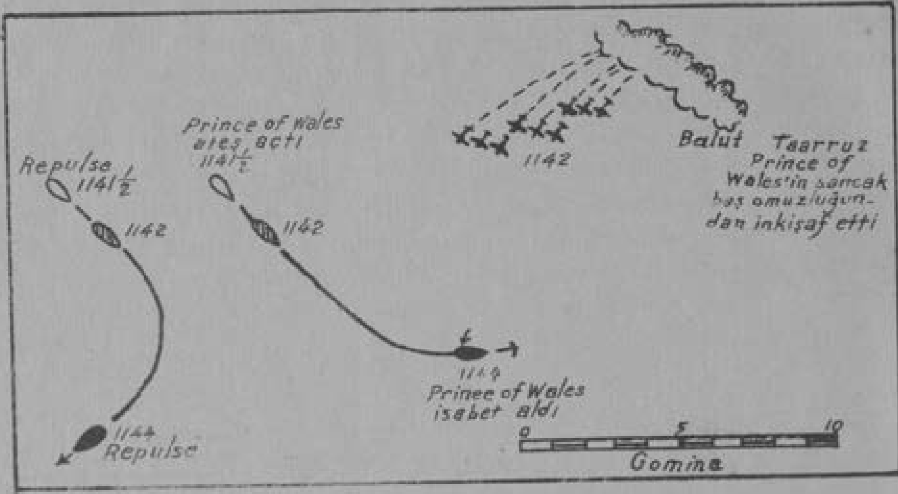
20 dakika sonra iskele başomuzluğundan 9 tayyare daha taarruz etti. Bunların azamî menzilde sancaktan iskeleye geçtikleri görülmüştü. Bunlar bordadaki bulutlardan faydalanarak hep birlikte müteaddit dönüşler yaptıktan sonra borda hattında iki veya üç tayyareden müteşekkil dalgalar halinde taarruz ettiler. Taarruz çok iyi yapıldı ve düşman topçu ateşimizle hiçbir suretle karışıklığa uğramadı. Repulse derhal sancağa dönüş yaparak bir hasara uğramadan bu taarruzdan kurtuldu. Prince of Wales iskeleye döndü ve o ande, saat 1144 te P3 ve P4 taretlerinin arasında iskele tarafından bir torpito isabeti aldı ve bununla bu taarruzdan kurtulduğu zannedildi. Fakat şimdi bu geminin ayni ande [2] Y taretinin gerisinden diğer bir torpito isabeti aldığı muhtemel görülmektedir. Bu taarruzun neticeleri feci oldu. (B) makine dairesi (Y) kazan dairesi, iskele dizel dairesi su ile doldu. İskele makineleri durdu ve sürat 15 mile düştü; dümen donanımı hasara uğradı ve bundan sonra gemi hiçbir zaman hakkile idare edilemedi. Birkaç dakika içinde iskeleye 11.5 derecelik bir meyil aldı ve kıç tirimi fazlalaşarak nihayet saat 1220 de kıç güvertenin iskele tarafını denizler yalamağa başladı. [3]. Sancak baş 5.25 lik toplardan başka bütün 5.25 lik toplar, ya geminin aldığı meyilden veya toplara kudret gelmemesinden savaş dışı oldular. İki düşman tayyaresi torpitolarını attıktan sonra geminin seyir hattını geçerken isabet aldılar ve saat 1150 de sancak kemere istikametinde denize düştüler.

---

[1] Takriben 250 librelik olduğu tahmin edildi.

[2] Repulse ve muhripler tarafından P4 ve P3 taretleri arasında bir infilâk görülmüş olmasına rağmen kurtulanların ifadelerinde bu fikri takviye edecek deliller de vardır. Gemiden kurtulanların hepsi yalnız şiddetli bir infilâk olduğunda mutabık olduklarından her iki torpito bir ande isabet etmiş olmalıdır. Hon. Mr. Juctice Bucknill'in başkanlığında gemilerin batış sebebini tahkik etmiş olan bir komisyon, iki torpitodan daha az sayıda torpitonun geminin bariz iki kısmında vukubulan seri ve geniş ölçüde su dolmasına sebep olamıyacağını kabul etmiştir.

[3] İsabetten pek az bir zaman sonra Alb. Leach tarafından geminin meylini düzeltmek üzere imlâ yapılması emredildi.

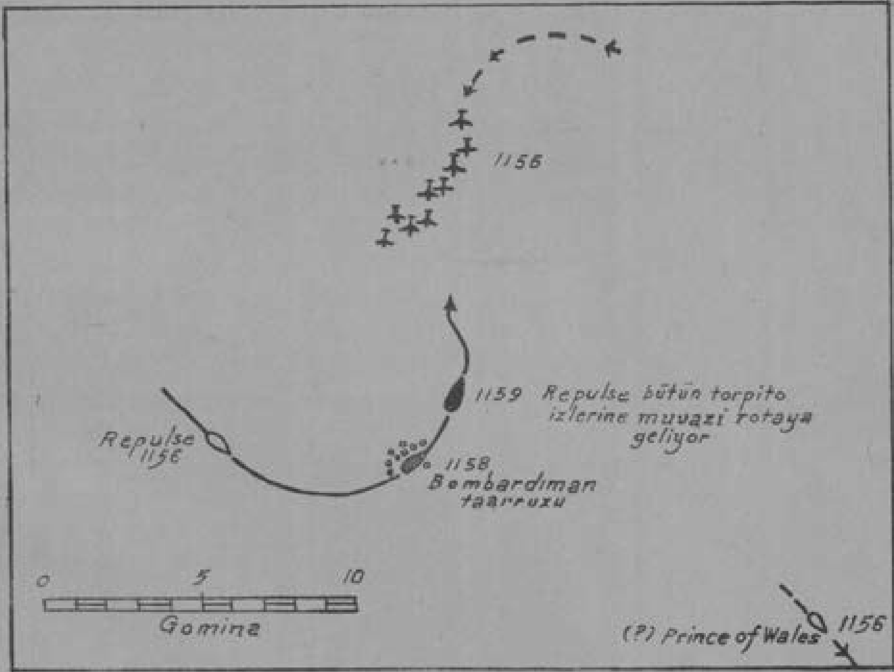
Şekil — 3

Altı dakika sonra (1156) Repulse, 9 torpito tayyaresinden müteşekkil diğer bir grupun taarruzuna uğradı. Bunlar iskele tarafından geldiler, gemi bunlara doğru rota tebdil etti ve çok sayıdaki torpitolardan kaçınmağa muvaffak oldu, bu taarruz hemen ayni zamanda yine Repulse'a yöneltilen bir yüksek ufkî bombardıman taarruzu inkişaf etti. [1] Gemi yüksek süratle seyretmekte ve saat 1158 de bombalar düştüğü zaman fiilen yadevretmekte olduğundan isabet almadan kurtuldu. Sancak tarafına yakın bir bomba düştü, diğer bombalar iskele tarafında biraz açığa düştüler.

Kaçınma manevralarının müstakillen yapılmasından ötürü iki gemi yekdiğerinden bir miktar açılmışlardı. Prince of Wales'in telsiz verip vermediğinden emin olmıyan Alb. Tennant saat 1150 de (Düşman tayyareleri bombardıman ediyorlar.) tehlike işaretini verdi ve ikinci ufkî bombardıman taarruzundan sonra da Repulse'ın o ane kadar bütün torpitolardan kaçındığını ve isabet eden bombanın yaptığı hasarın da kontrol altında bulunduğunu mer'î işaretle başkomutana bildirdi. Ayni zamanda Repulse tarafından bir telsiz vermek istemesi ihtimaline karşı sancak gemisinin telsizinin el'an faal olup olmadığını başkomutandan sordu. Saat 1210 da Prince of Wales (Manevradan âcizim) kürelerini kaldırdı ve Alb. Tennant sürati 20 mile indirerek herhangi bir yardım yapıp yapamıyacağını tesbit etmek maksadile Prince of Wales'e sokuldu. Bu sırada diğer bir taarruz gelişmekte idi. Repulse'ın sancak başomuzluğunda ufka ya-

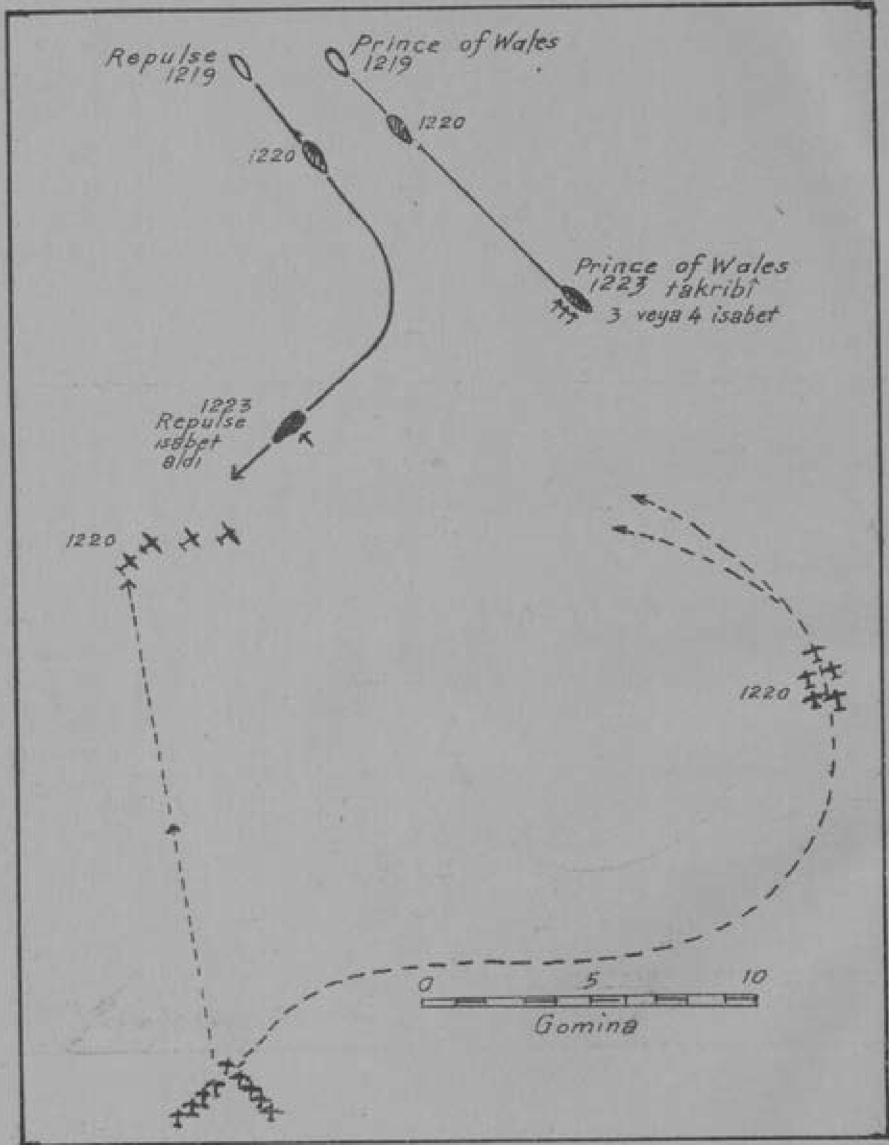
[1] Alb. Tennant, düşmanın, bombaların (Hususile bunlar 250 librelik idi iseler) Prince of Wales'in ufkî zırhına nüfuz etmesi ihtimalinin az olduğunu bildiğinden bu yüksek ufkî bombardıman taarruzlarını Repulse'a inhisar ettirdiği mütaleasında bulunmaktadır.

kın bir yükseklikte uçan takriben 8 tayyare görüldü; bunlar takriben üç mil uzakta iken iki kola ayrıldılar. Sağdaki kol Repulse'ın sancak tarafından taarruz ederek torpitolarını takriben 2500 yardadan attı. Bunu evvelden tahmin etmiş olan Alb. Tennant esasen sancağa devre başlamış bulunuyordu ve bu sebeple torpitolardan kaçınmakta bir zorluğa uğramadı. Sol taraftaki tayyare kolu görünüşe nazaran doğrudan doğruya Prince of Wales'e gitmekte idi - o ande Repulse'ın iskele kemeresinde bulunuyordu - fakat birdenbire Repulse'a dönerek takriben kemeresi istikametinde ve 2000 yardadan torpitolarını attı. Evvelce atılmış bulunan torpitoların izlerine aykırı bir vaziyette seyretmekte olduğu cihetle yapılacak herhangi bir kaçınma manevrası bu torpitoların isabetini mucip olacağından yeni bir kaçınma manevrası yapmağa imkân kalmadı, ve bir torpito iskele tarafından isabet etti. Repulse buna dayandı ve takriben 25 mil süratle seyre devam etti.

Şekil — 4

Not: Kroki raporlara istinaden yapılmış olup ancak takribîdir. Gemilerin fiilen seyrettikleri rotalar malûm değildir. Gösterilen hareketler nisbîdir. Prince of Wales'in mevkii bilinmemektedir. Vampire Repulse'ın (Prince of Wales'in iyice sancak ve kıç tarafında) bulunduğunu bildirmektedir, Alb. Tennant ta (Gemiler bir miktar açılmak zorunda kaldılar.) demektedir.

Şekil — 5

Not: Kroki raporlardan alınmış olup takribîdir.

Hemen ayni zamanda Prince of Wales sancak tarafından taarruza uğradı. Kaçınma manevrası yapamıyacak bir durumda olduğu görülüyordu ve saat 1223 te iki ve bir buçuk dakika sonra da diğer iki isabet aldı. Bu isabetlerin ilk ikisi dalgakıranın baş tarafında ve köprüüstünün hemen önünde, diğerleri kıçta Y taretine yakın ve B taretinin kemeresi istikametinde idi. Bu isabetlerin ilk tesiri geminin meylini iskele 3 dereceye kadar azaltmak oldu, sancak dış pervane durdu ve sürat takriben 8 mile düştü [1]. Bir tayyare düşürüldü.

Bundan sonra yeniden dalgalar halinde gelen torpito tayyareleri muhtelif istikametlerden Repulse'a taarruz ettiler. Bu gemi 1226 da iki tayyare düşürdü fakat aldığı bir torpito isabeti dümen donanımını sıkıştırdı ve gemi yine 21 mil süratle seyredebildiği halde bu isabetten hemen biraz sonra ikisi bir ande iskele tarafından ve biri de sancak tarafından olmak üzere kasara hizasından üç torpito isabeti daha aldı.

Bunun neticesinde iskeleye fazlaca bir meyil yaparak sancağa 90 derece keskin bir dönüş yaptı; bu hareket aykırı bir rotada olmak üzere kendisini Prince of Wales'in pupasından biraz açık bir vaziyete getirdi. Alb. Tennant, o zaman artık geminin sonunun yaklaştığına kani olarak bütün mürettebatın derhal güverteye çıkmasını ve salların denize atılmasını emretti. [2]

Repulse'ın son dakikaları kendisi tarafından şöyle anlatılmıştır: (Şimdi erler güverteye dolmaktadır, hepsi cankurtaran yeleklerini giymeleri veya yanlarında taşımaları için 24 saat evvel ikaz edilmişlerdi. Gemi iskeleye 30 derecelik bir meyil yaptığı zaman köprüüstünün sancak tarafından baktım ve gemi ikinci komutanı ile 200 ilâ 300 kişiden mürekkep bir grupun sancak tarafında toplanmakta olduklarını gördüm. Asla en ufak bir panik veya fena disiplin belirtisi görmedim. [3]

---

[1] Takriben bu ande sancak birinci grup pompomları ateş idare subayı olan Üsteğmen Brooke'a bir periskop görüldüğü rapor edildi. Bu yeni tehlikenin ancak korkudan başka birşeye sebep olmıyacağını düşünen üsteğmen, erlerine bunu nazarı dikkate almamaları ve ateşi tayyareler üzerinde teksif etmeleri emrini verdi. Bilâhare denizaltının mevcudiyeti tahakkuk etmedi.

[2] Albay Tennant raporunda (Bir gemi komutanının güverte altındaki bütün işlerin durmasına karar vermesi son derece güç birşeydir, fakat geminin inşa bakımından bünyesini bildiğim cihetle dört torpito isabetine dayanamıyacağına çok emindim, ve bu da tahakkuk etti. Çünkü herkesin güverteye çıkması için emir verdiğim zamandan sonra gemi ancak 6 : 7 dakika denizin üstünde kaldı. Bir eseri talih olarak bu kadar insanın kurtulmasını bu 6 : 7 dakikalık zamana ve gemideki iç hoparlör tertibatının el'an faal olması keyfiyetine atfediyorum.) demektedir.

[3] Bütün yazılar, savaşın devamı süresince gerek Repulse gerek Prince of Wales mürettebatının disiplin ve moral bakımından her türlü sitayişin üstünde oldukları hususunda mutabıktırlar. Bağımsız bir kaynaktan ihtiyari olarak gönderilmiş olan bir takdir yazısı G ekindedir.

Onlara köprüüstünden nekadar iyi döğüştüklerini söyledim ve iyi talihler diledim. Gemi 60 veya 70 derecelik bir meyil ile asgarî bir buçuk ilâ iki dakika su yüzünde kaldı ve ondan sonra saat 1233 te [1] albura oldu.)

Bu taarruzlar esnasında Express sancak gemisinin kemeresinde denizaltı emniyetinde ve Vampire iskele başomuzluğunda, saat 1205 te Prince of Wales'den denize düşen bir kişiyi kurtarmak üzere yerinden ayrılmış olan Electra da bu sırada iki muharebe gemisi arasında bulunuyordu.

Son iki gemi (Vampire ve Electra) başkomutanın emrile derhal Repulse'a sokuldular ve 69 subaydan 42 subay (Alb. Tennant da dahil) ve 1240 er ve erbaştan 754 kişiyi kurtarmağa muvaffak oldular. [2] Bu sırada müteaddit tayyare kolları civarda bulunuyordu, fakat muhripleri veya kurtulanları bombalamak veya makinelitüfek ateşine tutmak gibi bir harekete teşebbüs etmediler. Electra'nın komutanı, kurtarma işinin cereyanı sırasında bilerek hasmane bir harekette bulunmadıkları mütaleasında bulunmaktadır.

Bu arada Prince of Wales, sürati 8 mile düşmüş olarak yıldız istikametinde ilerlemekte idi. Repulse'ın albura olmasından hemen biraz sonra 9 yüksek bombardıman tayyaresinin iskeleden sancak tarafına geçmekte oldukları görüldü ve on dakika sonra da pruva istikametinden doğru bir yüksek bombardıman taarruzu inkişaf etti. Saat 1244 te S3 taretinin civarına bir bomba isabet ederek iskele kreyni ve kantinin bulunduğu plâtformu tahrip etti ve bir yangına sebep oldu. Bununla beraber zırh güverteyi delemedi. Diğer bombalar geminin her iki tarafında olmak üzere kıç tarafa pek yakın bir vaziyette düştüler.

Savaşın devamı müddetince başkomutanın bulunduğu pusula plâtformunun bu taarruz esnasındaki durumu, torpito subayı tarafından birkaç kelime ile gayet canlı bir şekilde tasvir edilmiştir: (Baş gruptaki topların bazıları el'an çalışıyor... Tekrar 9 tayyareden müteşekkil bir kol.... Bombaların düşmesini bekledik..... Komutan amirale (Şimdi) dedi ve hepimiz yere yattık.... Küme geminin kıç tarafına isabet etti.)

Saat 1215 te elde kabili istifade vaziyette bulunan bütün römorkörlerin gönderilmesini talep eden bir telsiz çekildi fakat bu arada geminin âkıbeti taayyün etmişti ve birkaç dakika sonra Express sancak kıçomuzluğuna aborda olarak yaralıların ve savaş için gemide lüzumu olmıyan mürettebatın tahliyesine başlandı. Saat 1310 da fazla bir meyil ile iskeleye yatarak suya gömülmekte olduğundan cankurtaran yeleklerinin şişiril-

[1] Vampire'e göre mevki takriben 3° 43′ şimalî arz ve 104° 24′.5 garbî tul.

[2] Alb. Tennant, (Bu muhripler vazifelerini en kifayetli bir tarzda yaptılar ve kurtarma işleri ve limana dönüşte gemi mürettebatına karşı gösterdikleri ihtimam hakkında ne söylesem azdır.... Kurtulmuş olanlardan hiçbirinin terkedilmediğine eminim.) demektedir.

mesi ve geminin terkedilmesi için emir verildi. Saat 1320 de gemi süratle albura olarak karinası su üstüne çıktı ve battı. [1]

Gemi gözden kaybolurken beş dost av tayyaresi görüldü. Bunlar kurtarma işi devam ederken muhriplerin etrafında uçtular. Uzakta, bir Japon bombardıman uçağı takımının yıldız istikametinde uzaklaşmadan evvel bombalarını lâalettayin denize attığı görüldü.

Maharetle idare edilen Express mümkün olan en son dakikaya kadar geminin bordasında kalmış ve muharebe gemisi albura olurken bunun karinasındaki bir çıkıntı (Muhtemelen yalpa omurgası) ile hasara uğrayarak kendisini gemiden açmak için tam yol tornistana çalıştırmak zorunda kalmıştı. Müteakıp 45 dakika içinde kurtarma işi ile uğraşıldı ve bunun sonunda gemi (Express) tamamen dolmuş olduğundan saat 1415 te Singapore'a yol verildi. Gemide kendilerini alacak yer kalmamış olan diğer kurtulanlar o ande salların üstünde ve filikaların içinde bulunuyorlardı. Bunlar bilâhare Electra ve Vampire tarafından toplandılar. 110 subaydan cem'an 90 ve 1502 er ve erbaştan 1195 kişi kurtarıldı. Ne başkomutan ne de Alb. Leach [2] bunların arasında değildiler.

Saat 1515 te Vampire savaş yerinden ayrıldı ve son bir aramayı müteakıp Electra da saat 1602 de onu takip etti. Muhriplerin üçü de saat 2300 ile gece yarısı arasında Singapore'a vardılar. Birkaç gün evvel Amiral Philips'in ricası üzerine Amiral Hart tarafından gönderilen ve yıldız istikametinde seyretmekte olan dört Amerikan muhribine avdet seyri esnasında rasladılar. (6. maddeye bakınız.)

11 — Japon hava tâbiyesi:

Japon hava kuvvetinin harp kifayeti hakkındaki şüpheler kesin olarak cevaplandırılmıştı. Harbin üçüncü gününde, diğer muhariplerden hiçbirinin iki yıl içinde yapmağa muvaffak olamadıkları şeyi - iki saatten biraz kısa bir zaman içinde -, üslerinden 400 mil uzakta ve ehemmiyetsiz zayiatla Japon hava kuvvetleri başarmışlardı. Albay Tennant, (Düşman taarruzları hiç şüphesiz olarak perlak bir şekilde yapıldı.) demektedir ve bu taarruzlara şahit olanların hepsi bunların can noktamıza azim ve kifayetle yöneltilmiş olduğu noktasında müttefiktirler.

[1] Takribî mevki; 3° 34' şimalî arz ve 104° 26' şarkî tul.

[2] Dz. Yd. subaylarından Yzb. M. Graham, Express muhribine doğru yüzdüğü sırada Alb. Leach'in deniz üstünde yüzmekte olan cesedine rasladı. Bazı erlerin de yardımı ile kendisini çekmeğe çalıştı ise de on dakika gayretten sonra bunun mümkün olmadığını anladılar. Yzb. Graham, Alb. Leach'in ölü olduğuna tamamen emindir. Gemi albura olduktan sonra başkomutanın görüldüğüne dair hiçbir kayde raslanmamıştır. Bundan biraz evvel serdümeni olan ve sonra Express tarafından kurtarılan Başgedikli Saysell'e (Aşağıya in ve uzaklaş) emrini vermiştir.

Torpito taarruzlarında çift motorlu ve tek satıhlı (Dz. tipi 97) tayyareleri kullanıldı ve yüksek bombardıman yapan tayyarelerin de ayni tip tayyareler olması - yani üsleri sahilde olan - muhtemeldir. Bu taarruzlarda en az her biri 9 tayyareden müteşekkil olan dört torpito bombardıman bölüğü kullanıldı; üç yüksek bombardıman taarruzunun da ayni bölükler tarafından yapılmış olması mümkündür.

Yüksek bombardıman taarruzları sıkışık ve torpito taarruzları gevşek pruva hattı halinde yapılmış olup tayyarelerin hepsi gemilere yaklaşarak ayni şekilde taarruz etmişlerdir. Yüksek ufki bombardıman takriben 10,000 : 12,000 kadem yükseklikten ve 9 tayyareden müteşekkil kollar tarafından yapıldı. Tayyareler bütün taarruz sırasında ortadakiler pek az ileride olmak üzere kusursuz bir tek sıra (Borda hattı) da uçtular. Taarruzlar gemilerin omurga hattı istikametinde yapıldı. Bombalar bir ande ve biribirine çok yakın düştüklerinden her halde bir işaretle hep birlikte salındılar. [1]

Uzun menzilli uçaksavar ateşi bunlara hiç dokunmadı ve hiç kıpırdatmadı.

Torpito taarruzları da birkaç defa tayyare sayıları tehalüf etmiş olmakla beraber esas itibarile 9 tayyareden müteşekkil kollar tarafından yapıldı. Bunlar normal olarak sıkışık bir nizamda ve yüksekte iken görüldüler. Bir taraftan top menzili dışında bulunurken yavaş yavaş irtifa kaybettiler ve ayni zamanda gayrı muntazam pruva hattına geçtiler ve ondan sonra borda hattında iki veya üçüzlü dalgalar halinde taarruz ettiler. Her tayyare müstakillen nişan alıyormuş gibi göründü ve salvo atışı yapmadıkları gibi taarruz şeklini değiştimeğe de teşebbüs etmedikleri görüldü. Bazı taarruzların bir ane raslaması ve Repulse'a yapılan taarruzda olduğu gibi her iki taraftan olması keyfiyeti, Alb. Bell'in fikrince gemilerin rota değiştirmelerine atfolunabilir.

Torpitolar 1000 ile 2000 yarda arasındaki mesafelerden ve İngiliz hava kuvvetleri için mutat olan irtifadan oldukça daha yüksekten atıldılar. [2]

---

[1] Bombaların büyüklüğü hakkında şüpheler görülmektedir. Repulse'da iskele hangarındaki deliğin büyüklüğünden (15 pus kutrunda) bu bombanın 250 librelik olduğu tahmin edilmiştir. Buna karşılık, su sütunundan da Alb. Tennant bunu (Muhtemelen 1000 libre) olarak ifade etmiştir. Repulse'ın topçu subayı ise bombaların 500 libreden daha büyük olmadığı tahmininde bulunmuştur.

[2] Alb. Tennant, (Torpitoların 300 ile 400 kadem arasında tahmin edilen dikkate değer bir yükseklikten atıldığını ve bütün torpitoların düştükleri noktadan itibaren gayet düz seyrettiklerinin görüldüğünü burada bildirmek uygun olur.) mütaleasında bulunmuş ve (Bazı torpitoların 200 kademden oldukça yüksekten atıldığı görülmüştür. Bir müşahit tarafından 500 kadem kadar yükseklikten atıldıkları zikredilmiştir. Muhakkak olan birşey varsa torpitoların atıldığı yüksekliğin bizim tayyarelerimizle atışlarda normal olandan daha fazla olduğu görülmüştür. Torpitoların kuyruklarında irtibat takımı veya glaydırler görülmedi.) demiştir. Birleşik Amerika deniz kuvvetlerinin şahit oldukları müteakıp tecrübeler bu tahminleri teyide meyyaldir. Mercan denizi savaşlarında Japon-

Torpitoların ufkî hatta nazaran 25 : 40 derece arasında bir meyil ile suya girdikleri ve düz seyrettikleri tahmin edildi. Takriben ayni noktadan bakıldığına göre torpitonun suya giriş noktası ile izin görülmesi arasında oldukça uzun bir zaman geçtiği dikkati çekti. İzler fevkalâde berrak idi ve sonunda albura olurken, Repulse'ın almış bulunduğu isabetlerden birinin sancak yalpa omurgasının altında görülmüş olmasına rağmen torpitoların az bir umkta seyrettikleri görüldü. Bu isabetin vâki olduğu zaman muhtemelen gemi iskeleye yatmış bulunuyordu [1].

İlk torpito taarruzları [2] hakkında mütalealarını bildiren Alb. Tennant, bütün köprüüstü personelinin yaklaşmakta olan tayyareleri sükûnetle göstermeleri keyfiyetinin birçok torpitolardan kaçınmasına büyük ölçüde yardım ettiğini, tayyarelerin hücuma geçtikleri görülünceye kadar 25 mil süratle rotasını muhafaza ettiğini ve ondan sonra dümeni alabandaya bastığını ve evvelden yaptığı tahmine istinaden torpito izlerine muvazi bir rotaya geldiğini söylemektedir.

Düşmanın, torpitolarını attıktan sonra dahi az kaçınma manevrası yaptığı görülmüştür. Torpitolarını attıktan sonra uzaklaşmada tayyareler taarruz edilen gemiye yakın bir mesafeden geçerek ağır bir surette yükselip yavaş yavaş gözden kaybolmuşlardır. Bazı hallerde gemiye yakın geçerken açıktaki personele karşı makinelitüfek açtıkları görülmüştür.

Alb. Bell, kısa menzilli uçaksavar ateşimizin uzun menzilli atıştan daha sıhhatli olduğunu fakat bütün topların, taarruz için gelen yeni tayyarelere ateş edecekleri yerde torpitolarını atmış olup zararsız olan yakındaki tayyarelere ateş etmeğe devam ettiklerini söylemektedir.

12 — Netice:

Amiral Philips'in kaybedildiği haberi Bahriye Nezaretinde alınır alınmaz, doğu filosu başkomutanı olarak forsunu tekrar çekmesi Koramiral Layton'a emredildi. [3]

(Z) kuvvetinden kurtulan subay ve erlerden alınan raporlar kendisinin idaresi altında toplandı - savaştan hemen sonra Express'de Alb. Bell ve Kd. Yzb. Skipwith tarafından esasen başlanmış bulunan bir iş - ve

---

ların kullandıkları tâbiyeye temas eden Pasifik kuvvetleri başkomutanı (Tayyarelerin bazıları sâbir bir yükseklikten yaklaşarak torpitolarını 150 : 200 kadem yükseklikten ve nisbî olarak yüksek bir süratle bıraktılar. Diğerleri yüksek süratle yüksekten süzülerek yaklaştılar ve torpitolarını 500 kadem kadar fazla bir yükseklikten bıraktılar.) mütaleasında bulunmaktadır.

[1] Birleşik Amerika kaynaklarından müteakıben alınan malûmat, Japon deniz kuvvetlerinin torpitolar için takriben 12 kadem olan muayyen bir umk ayarı kullandığını göstermektedir.

[2] 1144 - 1156, E ekine bakınız.

[3] 22,50 A/10 (0529/11 Singapore saati) saat gruplu telsiz.

Tümamiral F. E. P. Hutton tarafından harekâtın bir hikâyesi hazırlandı. Yukarıdaki yazılar esas itibarile bu hikâyeye dayanmaktadır.

Norveç ve Girit'te alınan dersler bir kere daha feci surette teeyyüt etmiştir; düşmanın kuvvetli hava taarruzları muhtemel olan yerlerde harekâtta bulunan su üstü kuvvetleri için av himayesi birinci derecede bir zarurettir.

Sanki bu dersi gösterir gibi, bundan iki ay sonra avlar tarafından kuvvetli bir şekilde himaye edilen iki Alman muharebe gemisi İngiltere kıyılarından 20 millik bir mesafe içinde buradaki hava kuvvetlerinin kudretine karşı koyacak ve zarar görmeden savuşup gideceklerdi. [1]

Savaşın devamı boyunca Prince of Wales ve Repulse mürettebatının morallerinin yüksek oluşu bu hikâyeden çıkan tek ümit ışığıdır. Bütün raporlar bunun fevkalâde yüksek olduğunda mutabıktırlar. Felâketlerde ısrarlı bir şekilde kaybolmıyan bu yenilmez ruh nihaî başarıda mutlaka mükâfatını toplıyacaktır.

---

[1] Av himayesinden başka diğer âmiller - rü'yetin az oluşu gibi de Scharnhorst ve Gneisenau'un kaçmasına yardım etmiştir; maamafih, Swordfish tayyarelerinin taarruzu avlar tarafından ciddî bir surette ihlâl edilmiş olup, bunların, sonunda kaybedilen 22 İngiliz bombardıman tayyaresi düşürdükleri tahmin edilmiştir.

Ek : A

(Z) kuvvetindeki gemiler ve komutanları

Prince of Wales (10 - 14 pusluk)	Acting Oramiral Sir Tom Phillips, K. C. B.
	Alb. J. C. Leach, M. V. O., D. S. O.
Repulse (6 - 15 pusluk)	Alb. W. B. Tennant, C. B., M. V. O.
Electra (4 - 4.7 pusluk)	Bnb. C. W. May
Express (4 - 4.7 pusluk)	Kd. Yzb. F. J. Cartwright
Vampire (4 - 4 pusluk)	Bnb. W. T. A. Moran
Tenedos (3 - 4 pusluk)	Yzb. R. Dyer.

Vampire, Avustralya Deniz kuvvetlerine mensuptur.

Ek : B

Başkomutanın elinde bulunduğu zannedilen düşman hakkındaki istihbarat bilgileri

Singapore'dan hareketten evvel	Hareketten sonra
(a) Deniz	
1 Muharebe gemisi (Muhtemelen Kongo) 7 Kruvazör (3 - 8 pusluk topları olan 2 - 5.5 pusluk topları olan) 20 Muhrip Singora ve Pattani arasında büyük sayıda nakliye gemisi.	Saigon bölgesinde 1 tayyare gemisi birliği (2302/9 saat gruplu telsiz), ve Singora açığında bir tayyare gemisi (0911/10 saat gruplu telsiz)
(b) Hava	
Hindiçinide üslenmiş olan bombardıman kuvvetleri hakkında müphem bilgi.	Güney Hindiçinide ve muhtemelen Tailand'da üslenmiş olan büyük bombardıman kuvvetleri (0125/9/12 saat gruplu telsiz)

Not: Saat grupları (Alış) saat grubudur.

Ek: C

Malaya'daki İngiliz hava kuvvetleri, 29-Kasım-1941

Bölükler	Tayy. tipi	Kadro	Bulunduğu yer	Düşünceler
34. (O. B.) Orta bombardıman	Blenheim IV	16	Tengah	
62. (O. B.) » »	Blenheim I	14	Alor Star.	
36. (T. B.) torpito »	Vildebeeste	12	Seletar	Beauforst'larla değiştirilecek.
100. (T. B.) » »	Vildebeeste	12	Seletar	Beaufourst'larla değiştirilecek.
4. İrtibat	Shark	6	Tengah	
	Swordfish	6		
27. (Av)	Blenheim I	1	Kallang	Av bombardıman bölüğü
67. (Av)	Buffalo	16	Kluang	
243. (Av)	Buffalo	16	Kluang	
+ 453 (Av)	Buffalo	16	Sembawang	
++488. (Av)	Buffalo	16	Kallang	Teşkil edilmiş fakat tam harekât deruhde edecek vaziyette değil.
+ 1. (Keşif)	Hudson	12	Sembawang	
+ 8 (Keşif)	Hudson	12	Kota Bahru	
+ 21. (Keşif)	Wırraway	12	Sembawang	Buffalos'larla değiştirilmekte.
205. (Keşif)	Catalina	4	Seletar	İkisi Kogalla'ya (Celyon) gönderilmiş
		182		

\+ Avusrtalya hava kuvvetleri
++ Newzeland » »

Ek : D

Önemli telsiz işaretleri, 8 : 10 - Aralık - 1941

(1)

Doğu filosu başkomutanlığına. Doğu filosu Kur. Bşk. dan

İvedi

2253/8 tarihli işaretimin 1. kısmı başlıyor. Yarın (9 - aralık) saat 0800 den itibaren 1 Catalina tayyaresile sizin yıldız tarafınızda ve 100 mil derinlikte hava kuvvetleri tarafından keşif temin edilecektir.

II. 10 - Aralık çarşamba günü Singapore'ya yakın sahil kısmının bir sabah keşfi yapılması ümit edilmektedir.

III. 10 - Aralık çarşamba günü av himayesi mümkün olmıyacak, tekrar olmıyacaktır. 2253/8 tarihli işaretimin 1. kısmı bitiyor. 2. kısmı takip ediyor.

Verildiği zaman 2251 G H/8.
Alındığı zaman 0106/9/12.

2253/8 tarihli işaretimin 2. kısmı.

IV. Japonların güney Hindiçinide ve muhtemelen Thailand'da üslendirilmiş büyük bombardıman kuvvetleri vardır. Uzak doğu başkomutanı, uzun menzilli bombardıman tayyarelerile Hindiçini meydanlarına mümkün olduğu kadar kısa zamanda taarruz edilmesini General Mac Arthur'dan rica etmiştir.

V. Kota Bahru meydanı kuvvetlerimiz tarafından tahliye edilmiştir. ve düşman faaliyetinden ötürü şimaldeki diğer hava meydanlarını da kaybetmekte olduğumuz anlaşılmaktadır.

VI. Kota Bahru civarındaki kara durumu da iyi görülmemektedir, fakat bu hususta elde tafsilât yoktur.

Verildiği zaman 2253 G H/8
Alındığı zaman 0125/9/12

(2)

Doğu filosu başkomutanlığına. Doğu filosu Kur. Bşk. dan.

Gayet ivedi

Bugün öğleden sonraki hava keşfinde Kota Bahru ile Perhentian adası arasında ve sahile yakın bir mevkide 1 muharebe gemisi, (M) sınıfı bir kruvazör, 11 muhrip ve birçok nakliye gemilerinin bulunduğu rapor edilmiştir.

Verildiği zaman 1125 Z/9/12/41 (1855 G H/9/12)
Alındığı zaman 1147 Z/9/12/41 (1917 G H/9/12)

1125/9 saat gruplu işaretimi tashih ediniz. Kuvvet saat 0900 Z/9 (1630 G H/9) da görülmüştür.

Verildiği zaman 1155/Z/9/12/41 (1925/G H/9)

(3)

Doğu filosu başkomutanlığına Doğu filosu Kur. Bşk. dan

İvedi

Uzak doğu başkomutanına. Mâna ifede eden yegâne düşman raporu 1126/9 saat gruplu işaretimdedir. Görünüşe nazaran düşman Kota Bahru bölgesine çıkarmaya devam etmektedir, Singora'da olduğu gibi bu da semereli olacaktır.

2 — Diğer taraftan güney Hindiçinideki düşman bombardımanları büyük kuvvette ve iz'aç edilmemiş durumdadırlar. Bunlar size görüldüğünüz anden 5 saat sonra taarruz edebilirler ve meselenin çoğu sizin bugün görülüp görülmemiş olduğunuza bağlıdır.

3 — Kota Bahru'daki kara durumunun zor olduğu anlaşılmaktadır. Meydan düşmanın elindedir.

4 — Şimaldeki bütün meydanlarımız düşmanın faaliyeti yüzünden durulamıyacak bir vaziyete gelmektedir. Uzak doğu başkomutanı [1], hava kuvvetlerimizin hepsinin Singapore bölgesinin savunmasına teksif etmek meselesini tetkik etmekte olduğunu bildirmiştir.

[1] Anlaşıldığına göre Uzak doğu başkomutanı tâbirinden Hava Korgeneral Sir Robert Brooke - Popham kastedilmiştir.

5 — Kısmen meydanların tahrip edilmiş olmasından ötürü hava keşif raporları o kadar geç alınmaktadır ki; size hakikî durumu açık bir surette bildirmek son derece güç olmaktadır.

Verildiği zaman 1415 Z/9 (2145 G H/9)
Alındığı zaman 1532 Z/9 (2302 G H/9)

(4)

Doğu filosu başkomutanlığına — Doğu filosu Kur. Bşk. dan

İvedi

Düşmanın Kuantan, 03° 50′ şimalî arz çıkarma yapmakta olduğu rapor edilmiştir.

Verildiği zaman 1505/Z/9/12/41 (2235 G H/9)
Alındığı zaman 1605/Z/9/12/41 (2335 G H/9)

(5)

(Z) kuvvetine — Doğu filosu başkomutanından

Kota Bahru'ya yapılan ve arkası takip edilmiyen küçük ölçüdeki bir çıkarmaya ilâveten Patani ile Singora arasındaki sahil kısmına çıkarmalar ve Singora'nın 90 mil kuzeyinde de büyük ölçüde bir çıkarma yapılmıştır.

2 — Civarda bulunan düşman büyük kuvvetleri hakkında az bir bilgi vardır. Raslanılması muhtemel olan yegâne muharebe gemisinin Kongo olacağı umulmaktadır. Atago sınıfından 3, Kato sınıfından 1 ve Zintu sınıfından 2 kruvazör rapor edilmiştir. Muhtemelen filo refakat tipinden birçok sayıda muhriplere raslanacaktır. [1]

3 — Maksadım; hava taarruzları inkişaf etmeden evvel baskınla düşman nakliyelerini ve harp gemilerini batırmaktır. Hedefler, hava keşfine göre tayin edilecektir. Niyetim, hedeflere yarın (10 - aralık) tulûdan sonra varmaktır. Kongo'yu savaşa icbar etmek bakımından bir fırsat zuhûr ederse bu, diğer bütün savaşlara takaddüm edecektir.

4 — Acele ve tehlikeli hallerde gemi komutanlarının manevra serbestisine malik olmaları şartile filo yanaşık nizamda bulunacak ve savaş başlayıncaya kadar bir birlik halinde kullanılacaktır. (Müstakillen hareket ediniz.) işareti çekilince veya komutanının kendi takdirine göre Repulse, tâbiye temasında kalacak fakat sukutların teşhisini kolaylaştıracak

[1] D (1) ekine bakınız.

derecede açık bir zaviyeden düşmanı ateş altına alacak surette manevra serbestisini alacaktır.

5 — Bir takip muharebesi inkişaf etmedikçe 25 mil süratle seyretmek ve seyir siasının müsaadesi nisbetinde azamî süratle çekilmek tasavvurundayım.

6 — Muharebe gemileri topçu ateşi müessir oluncaya kadar 20,000 yardanın içine sokulmağa çalışmalı fakat düşmana pruva hedefi göstermekten çekinmelidirler. Gemiler hedefe göre tavikli tapalar yerine taviksiz tapa kullanmağa hazırlanmış olmalıdırlar.

7 — Prince of Wales ile Repulse'dan her biri icabında uçurulmak üzere benzin ikmali yapılmış ve hazır bir vaziyette birer tayyare bulunduracaklardır. Tayyareler uçurulursa üsse dönmelidirler. Kota Bahru meydanının faal olmadığı anlaşılmaktadır.

8 — Tenedos, müstakillen Singapore'a dönmek üzere karanlık basmadan evvel filodan ayrılacaktır.

9 — Düşman hakkındaki istihbarat bilgileri yüksek bir ileri hareket sürati kullanılmasına ihtiyaç gösterdiği takdirde geri kalan muhripler 9/10 gecesi filodan ayrılabilirler. Bu takdirde bu muhripler, telsizle bir randevu yeri verilinceye kadar Anamba adasına doğru 10 mil süratle seyredeceklerdir.

Saat grupu 1315 G H/9/12/41

(6)

Not: Bu telsiz işareti, saat 1835/9 da refakatten ayrılmadan evvel, saat 0800/10 da irsal edilmek üzere Tenedos'a verilmiştir.

Doğu filosu Kur. Bşk. na. Doğu filosu başkomutanından

İvedi

1340 G H/8 saat gruplu telsizimde geçen B noktasına (Z) kuvvetinin varması muhtemel olan en erken zaman 0630/11 ve A noktasına da 0900/11 dir. Amerikan muhripleri de dahil olmak üzere elde kabili istifade vaziyette olan bütün faal muhripleri A noktasından geçmek ve mümkün olursa 11 günü tulûda benimle buluşmak üzere gönderiniz.

Saat grupu 1455 G H/9/12/41

---

[1] B noktası - 3° 25′ şimalî arz, 106° 40′ şarkî tul.

[2] A noktası - 2° 37′ şimalî arz, 106° 28′ şarkî tul.

Ek : D [1]

Adı geçen Japon gemilerinin tafsilâtı

Gemi	Tamamlandığı tarih	Tahmin edilen sürati	Silâhları
Kongo	1913 [1]	24	8 - 14.2 pusluk. 14 - 5.9 pusluk, 8 - 5 pusluk uçaksavar.
Atago	1932	33	10 - 7.87 pusluk, 4 - 4.7 pusluk uçaksavar, 8 - 24 pusluk torpito kovanı.
Kako	1926	33	6 - 7.87 pusluk, 4 - 4.7 pusluk uçaksavar, 12 - 21 pusluk torpito kovanı.
Zintu	1925	33	7 - 5.5 Pusluk, 2 - 3.15 pusluk uçakvar, 4 - 21 pusluk torpito kovanı.
Filo refakat muhripleri	1928/35	34	5 veya 6 - 5 pusluk, 6 : 9 - 21 pusluk torpito kovanı.
	1920/27	34	4 - 4.7 pusluk, 6 - 21 pusluk torpito kovanı.

[1] 1935 - 37 de yeniden inşa edilmiştir.

Ek : E

10 - Aralık - 1941 günü (Z) kuvvetine yapılan hava taarruzları özeti

Zaman	Taarruz eden kuvvet	Sonuç
1118	9 Y. B. yüksek bombardıman	Repulse'a bir isabet. Ciddî hasar yok.
1144	9 T. B. Torpito bombardıman	Prince of Wales'e bir muhtemelen iki torpito isabeti. Gemi 11.5 derece iskeleye yattı, sür'at 15 mil düştü. Gemi artık hiçbir zaman tam idare edilemedi. 5-5.25 lik taret muharebe dışı oldu. İki tayyare düşürüldü.
1156	9 T. B.	Repusle'a taarruz. Rapulse bunların hepsinden kaçındı.
1158	9 Y. B.	Repulse'a taarruz. İsabet yok.
1222	9 T. B. [1]	Repulse'a bir isabet. İskele tarafından, Prince of Wales'e 3 veya 4 isabet, sancak tarafından. Bir tayyare düşürüldü.
1225	9 T. B.	Repulse'a dört isabet. Battı 1233. İki tayyare düşürüldü.
1244	9 Y. B.	Prince of Wales'e bir isabet. Battı 1320.

Not : Çem'an takriben 8 Japon tayyaresi düşürüldüğü tahmin edilmektedir.

[1] Bu taarruzlar için 9 dan fazla torpito bombardıman tayyaresi kullanılmış olabilir.

Ek : F

Prince of Wales'in köprüüstü jurnalı.

Not: Bu kayıtlar Lv. Yzb. W. T. Blunt tarafından tutulmuştur. Kendisi köprüüstünde harp ceridesini tutmağa memur edilmişti. Gemiyi terkederken kendisi bu kabaca yazılmış olan kâğıdın aslını kendisile beraber aldı ve Electra tarafından kurtarıldıktan sonra mümkün olduğu kadar vakit geçirmeden temiz bir nüsha yazdı.

1113 Repulse'a taarruz eden 8 yüksek bombardıman tayyaresine ateş açıldı. Bombalar Repulse üzerinde kümelendi ve küçük bir yangın çıktığı ve bazı hasar olduğu rapor edildi. Yakın sukutlardan.

1141.5 İskele tarafından taarruz etmek üzere gelen 9 torpito bombardıman tayyaresine ateş açıldı.

1144 Köprüüstünün gerisinden ve iskele tarafından torpito isabeti alındı. (İsabet yeri kesin olarak bilinmemektedir.)

1144.5 Bir tayyare düşürüldü. Sancak tarafında yakın olarak denize düştü.

1145 Sancak kıçomuzluğuna yakın bir torpitodan kurtulundu.

1149.5 Tek torpito atan bir tayyare tarafından Repulse'a taarruz edildi.

1150.5 Sancak 140 derecede bir tayyarenin denize düştüğü rapor edildi. Bu safhada iskeleye fazla bir meyil vâki oldu.

1157.5 Repulse'a taarruz ettikleri zannedilen 6 tayyareye sancak tarafından ateş açıldı.

1158 Ateş kes.

1159 Tayyarelerin uzağa döndükleri görüldü.

1205 İskeleden denize adam düştü.

1206.5 Vampire'e bunu denizden alması emredildi.

1210 (İdareden âcizim) işareti çekildi.

1213.5 Kıç makine dairesi ile muhabere irtibatı kesildi. (İsabetten kısa bir zaman sonra köprüüstünün rahne müdafaa santralı ile irtibatı kesilmişti.)

1220 Sancak başomuzluğunda yedi tayyare.

1221.5 Ateş açıldı.

1223 Birkaç saniye farkla sancak tarafından iki torpito isabet etti. Biri bodoslamaya gayet yakın, diğeri geminin kıç tarafından.

1224.5 Köprüüstünün hizasından sancak taraftan bir torpito isabet etti.

1226.5 Repulse iki tayyare düşürdü.
1227 Repulse'ın iskeleye yatmakta olduğu görüldü.
1228 Muhriplere Repulse'a sokulmaları emredildi.
1230 İskele başomuzluğunda 9 yüksek bombardıman tayyaresi görüldü.
1230 Yalnız kıç makine dairesi çalışıyor.
1232 Repulse batıyor.
1233 Repulse battı.
1241 İskele başomuzluğundaki sekiz yüksek bombardıman tayyaresine ateş açıldı.
1244 Bir bomba isabet etti. (Sancak tarafında ve katapult güvertesinde isabet olduğu rapor edildi.)
1250 Singapore'dan römorkörler istendi.
1310 (Takribî) Cankurtaranları şişir emri verildi.
1315 (Takribî) İskeleye meyil süratle fazlalaşmağa başladı.
1320 (Takribî) Gemi battı. İskeleye albura olarak.

Ek : G

Hava Üsteğmen T. A. Vigors'un, Uzak doğu filosu başkomutanına Sembawang'daki Avustralya hava kuvvetleri istasyonundan gönderdiği 11 - Aralık - 941 tarihli rapordan çıkarılmıştır.

Prince of Wales ile Repulse battıktan sonra bu gemilerin mürettebatına ilk yetişen tayyare olmak mazhariyetine malik oldum. Mazhariyet diyorum çünkü; bunların etrafında alçaktan uçtuğum müteakıp bir saat zarfında, İngiliz deniz kuvvetlerinin o kadar meşhur olduğu o yenilmez ruhun gösterisine şahit oldum. Ben bu harpte Dunkerk'te, Britanya meydan muharebesinde ve Londraya yapılan gece akınlarında ruh tezahürleri gördüm, fakat evvelce hiçbir zaman dün gördüğüm manzara ile kıyaslandırılabilecek birşeye şahit olmadım. Felâket anlerinde insanın kendi hissiyatını başkalarına anlatabilmesi gayrı mümkün olduğundan, azametini ancak onların anlıyabilecekleri bir meşakkati iktiham etmiş olan binlerce kişinin üzerinde uçtum. . . .

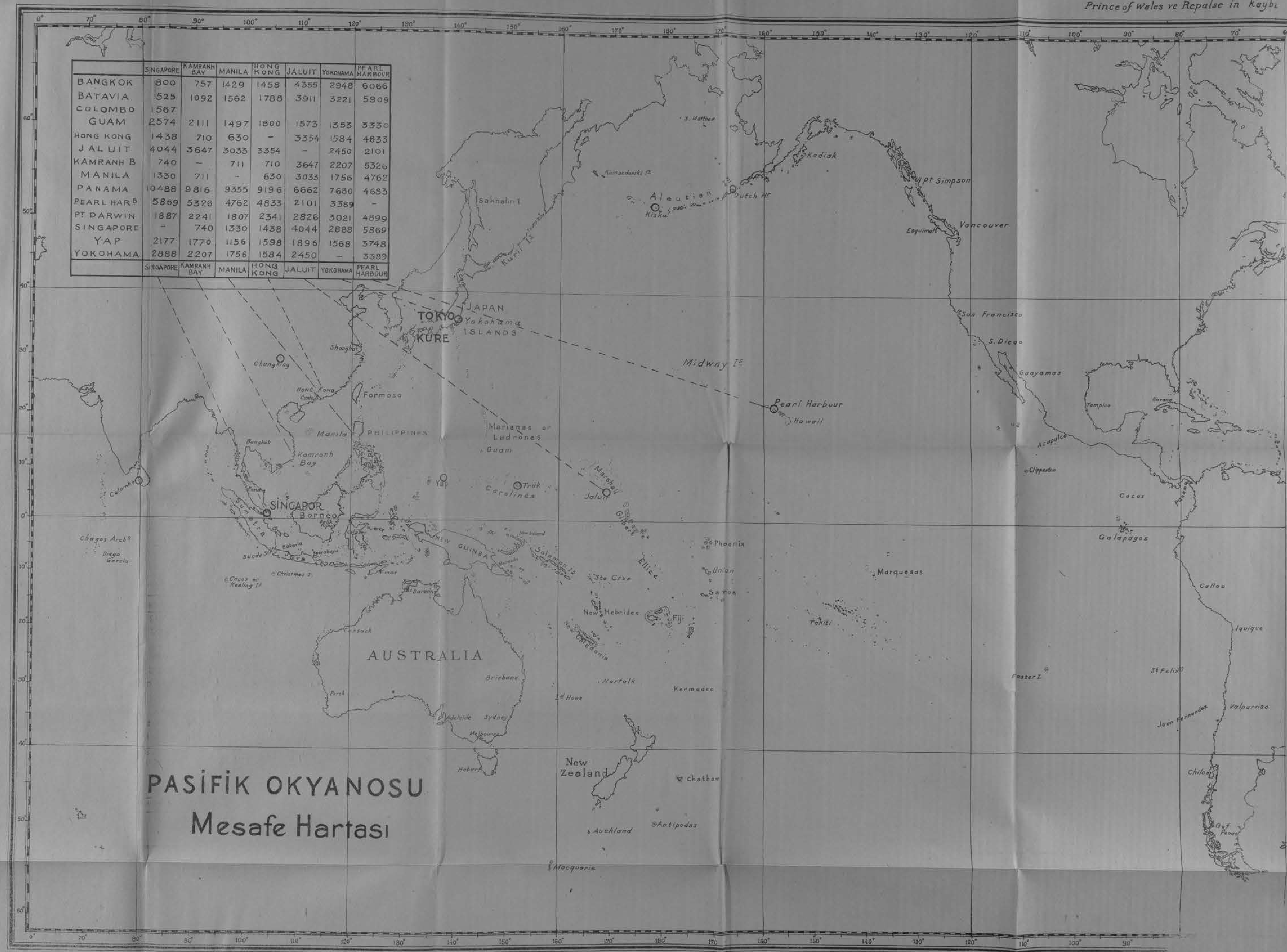
Benimki gibi pek tecrübesiz olan bir göz için dahi, ağaç parçalarına sarılmış, pis ve yağlı suda şuraya buraya yüzen yüzlerce insanın toplanmasının üç muhribi saatlerce meşgul edeceği aşikârdı. Bunların hepsinden beter olarak bir bombardıman veya makinelitüfek taarruzu her an vâki olabilirdi. Bu insanların her birinin bunu takdir ettiğine şüphe edilemez. Buna rağmen ben etraflarında uçarken üstlerine geldikçe her biri kolunu sallıyarak baş parmağını havaya kaldırıyordu.

Bir saat uçuştan sonra benzin darlığı beni oradan ayırmağa mecbur etti. Fakat o saat içinde müthiş tehlike içinde olan birçok insanın sanki Brighton'da tatil yapan kimselerin alçaktan uçan tayyarelere karşı yaptıkları gibi ellerini salladıklarını, neş'e ile bağırdıklarını ve şaka yaptıklarını gördüm. Beşer kudretinin üstünde olan bu manzara beni titretti. Onlara karşı şapkamı ihtiramla çıkardım çünkü; onların içinde harbi kazanan ruhun kendisini gördüm.

Şizin değerli vaktinizi aldığımdan dolayı özür dilerim, fakat erlerinizin inanılmaz hizmetini bilmenizin gerektiğini düşündüm. . . .

KROKİ I

Prince of Wales ve Repalse in kaybı

	SINGAPORE	KAMRANH BAY	MANILA	HONG KONG	JALUIT	YOKOHAMA	PEARL HARBOUR
BANGKOK	800	757	1429	1458	4355	2948	6066
BATAVIA	525	1092	1562	1788	3911	3221	5909
COLOMBO	1567						
GUAM	2574	2111	1497	1800	1573	1353	3330
HONG KONG	1438	710	630	-	3354	1584	4833
JALUIT	4044	3647	3033	3354	-	2450	2101
KAMRANH B	740	-	711	710	3647	2207	5326
MANILA	1330	711	-	630	3033	1756	4762
PANAMA	10488	9816	9355	9196	6662	7680	4683
PEARL HARB.	5869	5326	4762	4833	2101	3389	-
PT. DARWIN	1887	2241	1807	2341	2826	3021	4899
SINGAPORE	-	740	1330	1438	4044	2888	5869
YAP	2177	1770	1156	1598	1896	1568	3748
YOKOHAMA	2888	2207	1756	1584	2450	-	3389
	SINGAPORE	KAMRANH BAY	MANILA	HONG KONG	JALUIT	YOKOHAMA	PEARL HARBOUR

MALAYA VE SİAM KÖRFEZİ
HARTASI
Hava meydanlarını ve 8-10-Aralık-1941 de (Z) kuvvetinin hareketlerini gösterir

0 60 120
Deniz mili

FRENCH INDO-CHINA
GULF OF SIAM
BANGKOK
MERGUI
BURMA-THAILAND FRONTIER
THAILAND-INDO-CHINA FRONTIER
VICTORIA PT
KAMRANH BAY
SAIGON
KAMPAT TRACH
SOK TRAN
THAILAND
SINGORA
PATTANI
LANGKAWI
ADOR STAR
KOTA BHARU
MALAYA-THAILAND FRONTIER
PERHENTIAN IS
SUNGEI PATANI
PENANG
K. TRENNGANU
TAIPING
IPOH
SITIAWAN
KUANTAN
KUALA LUMPUR
PORT SWETTENHAM
MALAYA
SUMATRA
KLUANG
BATU PAHAT
SINGAPORE
ANAMBA IS
NATUNA IS
BORNEO
EQUATOR

420 MIL
380 MIL
Gidilmesi tasmim edilen mevki 0800/10
P. of W. ve Repuls in musammem rotası
2015/9
1900/9
1830/9 Tenedos Singapor'a gitmek üzere filodan ayrıldı.
3 Japon tayyeresi görüldü
Mevki C
0050/10
1400/9
0600/10
0630/10 Düşman tayyeresi görüldü
Express limanı tahkik ediyor
harbour
0800/10
1100/10 Düşman hava taarruzları
Repulse battı 12.33
P. of W. battı 1320
Mevkiler takribi
PosN B
Vampire tarafından tayyare rapor edildi
PosN A
0056/9
(Z) kuvveti hareket etti

14° N, 12°, 10°, 8°, 6°, 4°, 2°
98°, 100°, 102° E, 104°, 106°, 108° E, 110°